

Τὸ ἀδιέξοδο (γιατὶ πρέπει νὰ καταλάβουν οἱ Ἕλλη-
νες τὴν Τροία, εἶναι θέλημα θεοῦ· καὶ θὰ γίνῃ μόνο ἂν καὶ
ὁ Νεοπτόλεμος καὶ ὁ Φιλοκτήτης μὲ τὰ τόξα πολεμήσουν·
θὰ λύσει ὁ Ἡρακλῆς, «ἀπὸ μηχανῆς θεός»). Μόνος αὐτός,
(γιατὶ δικὰ του εἶναι τὰ τόξα πού κρατεῖ ὁ Φιλοκτήτης),
θὰ πείσει τὸν ἄρρωστο πολεμιστὴ, προφητεύοντάς του τὴν
ἴαση καὶ τὴ δόξα: «Πρῶτον μὲν νόσου παύση λυγρὰς...
πέρσεις τε Τροίαν» (στ. 1424, 1428) (=θὰ ὀρεῖς γιατρία
ἀπ' τὴν ἄρρωστία πού σὲ τρῶει... καὶ τὴν Τροία θὰ κυριευ-
σεις). Κι ὅλοι μαζί («πάντες ἀολλεῖς») ξεκινοῦν ὅπου τοὺς
φέρνουν «ἡ μεγάλη Μοῖρα, γνῶμη τε φίλων χῶ πανδαμει-
των δαίμων» (=κι ὁ παντοδύναμος Θεός) (στ. 1466-9).

Αὐτὸς εἶναι ὁ «Φιλοκτήτης». Μόνο πού εἶ ἀ ἔπρεπε νὰ
ζητήσουμε συγγνώμη ἀπ' τὸν ἀρχαῖο τραγικὸ, γιατί ἀναγ-
καστήκαμε νὰ συμπύξουμε τὸ ἔργο του σὲ λίγες παρα-
γράφους. Μπορεῖ βέβαια σήμερα νὰ ἔχουν περισσότερη πεί-
ραση τὰ κόμικς, τὰ κλασσικὰ εἰκονογραφημένα καὶ τὰ τῆ-
ριαλ. Ἴσως ὅμως καὶ μερικά κλασσικὰ ἔργα θὰ τὰ δοί-
σκουμε ἐξ ἴσου (τούλάχιστον!) ἐνδιαφέροντα. Κι ἂν ὁ ἀ-
ναγνώστης θρίσκει τὸ σημερινὸ κομμάτι μας χωρὶς ἐνδι-
φέρον, τὸ λάθος δὲν εἶναι τοῦ Σοφοκλῆ. Σκοπὸς μας πει-
νάως δὲν ἦταν ν' ἀπαλλάξουμε τὸν ἀναγνώστη ἀπ' τὴν ἀ-
νάγνωση τοῦ ἔργου, ἀλλὰ νὰ δεῖξουμε πῶς μιά νεοελληνικὴ
ἀρετὴ (ἂν καὶ ὄχι πολὺ συχνή, ἀλήθεια, σήμερα) παρουσι-
άζεται σ' ἕνα ἀρχαιοελληνικὸ κείμενο. Ὁ Νεοπτόλεμος ἐν-
σαρκώνει τὸ νέο πού δὲν ἔχει διαφθαρεῖ (καὶ συνθλιθεῖ)
μὲς στὶς σκοπιμότητες τῆς ζωῆς. Εἶναι ὁ ἀθῶος μιάς ἡρω-
κῆς ἐποχῆς. Συνδυάζει φιλότιμο κι εὐθύτητα, «ντοποσου-
νη», ὅ,τι πολιοῖτερα ὀνομάζανε «λεβεντιά». Γιὰ τὸ Νεοπτο-
λεμο τοῦ Σοφοκλῆ οἱ λέξεις δὲν ἔχουν χάσει τὴ σημασία
τους (ὅπως συμβαίνει ἀργότερα, στὸν Πελοποννησιακὸ
πόλεμο). Ἴσως γιατί «τὸ χέρι μὲ τὴ λίγη πείρα εἶναι καὶ
τὸ πῖδ εὐαίσθητο» ὅπως λέει ἕνας ὁμοίος του, ὁ Ἄμλετ.

ΑΝΤΩΝΗΣ Η. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

«Μπέσα γιὰ μπέσα» φώναζαν οἱ Ἀρβανίτες στοὺς δι-
κούς μας. «beses» στ' ἀλβανικὰ σημαίνει ἐμπιστοσύνη «καὶ
«arbese» εἶναι ὁ χωρὶς ἐμπιστοσύνη». *πὲρ τὸ στερνὸ τραγοῦδι σου, ἀγλύκαντη καρδιά,*

ΤΡΙΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΣΣΕΡΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ

ΣΤΗΝ ἈΔΕΙΑ ΚΑΜΑΡΗ

στὴν ἄδεια κάμαρη
πρόκες στοὺς τοίχους
φωτογραφίες
ράφια
φῶς
καὶ
σκαλισμένο ξύλο
δὲν εἶναι

καὶ τὰ παράθυρα
ἀνοιχτὰ
θῆμα ταχὺ
καὶ πῶς γελᾶν
τὰ φύλλα
Σεκαρδιζονται

ΤΕΣΣΕΡΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ

Ἔχει
στὴν ἄδεια κάμαρη
Βαρουναστέναξα
καὶ κόττωσα τὴν ἡλικία μου—

Οὐρανὸς
καθαρὸς
σάν
τὸ αἷμα
ἀνθρώπων
ποιητῶν

ΣΤΟ ΣΗΤΙ ΤΗΣ ΜΟΝΑΣ

Κρυφὸ τοῦ κόσμου παράθυρο
καὶ στέλνω στὸν οὐρανὸ
πέταλα τῆς καρδιάς μου
(Ρόδο κρυφοπότιστο
κάτω ἀπ' τὸ παραθύρι
στῆς μάνας σου τὸ σπῆτι)
Ἵτι ἐδόθη — ἀληθινὸ
ἐνόστησε δικὸ μας
Στάζει ἢ σκεπῆ
Μὴ νοιάζεσαι

σύννεφα
ἀφροσύνεφα
Πόσο μὲ διασκεδάζετε
Ἄπελπισμένα
γυρίσματα τοῦ νοῦ
δουλιάζανε τὸ ποίημα.
δροχόνερο
στὴ γειτονιά μας
σύννεξη μυστικῆ

ΒΡΟΧΗ ΑΗΡΙΑΙΑΤΙΚΗ

νερὸ πολλὸ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΙΑΜΗΣ

Emily Dickinson

Μεταφράσει:

ΠΟΙΗΜΑ

Δὲν εἶμαι κανένας! Σεῖς ποιὸς εἶσθε;
Καὶ σεῖς δὲν εἶσθε κανένας;
Τότε, κάνουμε ἕνα ζευγάρι—
μὴ μῦ τὸ λέτε!
Θὰ μᾶς ἐξαπέστελλαν ξέρετε.

Πόσο μελαγχολικὸ νὰ εἶσαι κάποιος!
Πόσο ξεγυμνωμένος, σάν ἕνας θάτραχος;
Νὰ διαλαλῆς τ' ὄνομά σου
μεσ' στὴν ἀτέλειωτη μέρα
Σ' ἕνα τέλημα πού σὲ θαυμάζει!

Μετὰφρ.: Σ. Β. Λουκόπουλος

ΔΕΚΑΤΕΤΡΑΣΤΙΧΟ

Στὴν ἀπέραντη τοῦ κόσμου μοναξιά
ἡ ἀνάσα τῆς νύχτας
γλυκὰ φτερολάμνει
μὲς τὰ σκοτάδια τῆς ψυχῆς

*Ὀνειρα καὶ πνιχτὲς ἰκεσίες
ἀστράκια μικρὰ
δειλὰ τρεμοπαίζουν
σ' ὅ,τι ἀπὸ κάμπο μᾶς ἔχ' ἀπομείνει

Οἱ ἀνεκπλήρωτοι πόθοι, λαχτάρεις
ξεφυλλισμένα λουλούδια
στὰ χέρια δάρβαρων μένουν,
δράχοι γυμνοὶ μὲς τὸν ἥλιο.

Στὸν ἀέρα τῆς νύχτας ξανοίγω ἐλπίδα
πῶς αὐριο φῶς ἀσπρογάλαζο θάρρη.

Φίλιππος Λευτέρης

“ΝΕΟΙ ΟΝΤΕΣ,”

ΕΞΙ ΤΡΙΣΤΙΧΑ

1

*Ἐφτασε
τὸ ρύζι τοῦ γάμου στὴν καρδιά μου
καὶ δὲ μού χαμογέλασε.

2

Θυμήθηκα ἕνα μεσημέρι,
τὸ θρόδου
πού πήρα τὴ στράτα τοῦ πουλιού.

3

Ἐέχασα τὸ κορίτσι
πού μὲ φίλησε στὸ μάγουλο
γιὰ νὰ μού πει «ἀντίο».

4

Πήδησα μιά μέρα ψηλὰ μέσα στὸν ὄ-
(σμο)
γιὰ νὰ ἴδω
ἕνα τέλος πάντων.

5

Μοῦ κτύπησε ὁ δάσκαλος τὴν πόρτα
νὰ μάθω
τὴ φωνή του.

6

Ἡ ζωὴ
σκορπᾶ μπροστά μας
σάν ἀέρας στὰ πουλιά.

ΠΑΝ. ΚΕΡΑΣΙΔΗΣ